

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Szostak - Szydłowska (spr.)
Sędziowie	SO Aneta Ineza Sztukowska SO Alicja Wiśniewska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2018 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z wniosku H. W. (1)

z udziałem T. W.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji uczestniczki postępowania T. W.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Suwałkach

z dnia 27 października 2017r., sygn. akt I Ns 554/16

p o s t a n a w i a:

I. Zmienić zaskarżone postanowienie:

a) w pkt. 1 w ten sposób, że ustalić udział wnioskodawcy H. W. (1) w majątku wspólnym w wysokości 2/5 (dwóch piątych) części, a udział uczestniczki postępowania T. W. w wysokości 3/5 (trzech piątych) części;

b) w pkt. 3 w ten sposób, że tytułem dopłaty zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kwotę 4.256 zł (cztery tysiące dwieście pięćdziesiąt sześć złotych) płatną w terminie 6 (sześciu) miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wypadku uchybienia powyższemu terminowi płatności do dnia zapłaty;

c) w pkt. 5 o tyle, że zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania z tytułu zwrotu ustalonych w tym punkcie wydatków kwotę 2.914,57 zł (dwa tysiące dziewięćset czternaście złotych pięćdziesiąt siedem groszy);

d) w pkt. 6 o tyle, że zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania z tytułu zwrotu ustalonych w tym punkcie nakładów kwotę 8.000 zł (osiem tysięcy złotych);

II. Oddalić apelację w pozostałej części;

III. Ustalić, że zainteresowani ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.

SSO Alicja Wiśniewska SSO Małgorzata Szostak - Szydłowska SSO Aneta Ineza Sztukowska

Sygn. akt: I. Ca. 471/17

UZASADNIENIE

H. W. (1) wniósł o dokonanie podziału majątku wspólnego swojego i T. W.. Jako składniki tego majątku wskazał: spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w S. ul. (...) o wartości 180.000 zł, ruchomości stanowiące wyposażenie tego mieszkania – lodówkę o wartości 500 zł, pralkę o wartości 500 zł, stół i krzesła o wartości 2.000 zł, regał o wartości 500 zł, komplet talerzy o wartości 1.000 zł, meble kuchenne o wartości 3.000 zł, nieruchomość położoną we wsi G. składająca się z działek nr (...) o wartości 90.000 zł, nieruchomość rolna położoną we wsi Ł. o nr (...) o wartości 10.000 zł, samochód N. (...) o nr rej. (...) o wartości 7.000 zł, samochód C. (...) o nr rej. (...) o wartości 1.500 zł, przyczepkę samochodową o wartości 500 zł, nakłady na działkę ROD M. o wartości 10.000 zł. Jako sposób podziału wskazał podział w/w przedmiotów, z czego jemu miałyby przypaść garaż, nieruchomość w G. i Ł., samochód C. i przyczepka samochodowa, zaś reszta uczestnicze postępowania.

T. W. przyznała, że w skład majątku wspólnego podlegającego podziałowi wchodzi składniki wymienione we wniosku, zakwestionowała jednak wartość niektórych z nich. Jej ocena wartości przedstawiała się następująco: spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w S. o wartości 140.000 zł, lodówka o wartości 500 zł, pralka o wartości 500 zł, stół i krzesła o wartości 500 zł, regał o wartości 500 zł, komplet talerzy o wartości 500 zł, meble kuchenne bez wartości, garaż o wartości 20.000 zł, nieruchomość gruntowa położona w G. o wartości 180.000 zł, nieruchomość rolna położona w Ł. o wartości 37.600 zł, samochód N. o wartości 4.500 zł, samochód C. o wartości 3.000 zł, przyczepka o wartości 500 zł, nakłady na działkę w (...)M. o wartości 10.000 zł, łódka o wartości 1.000 zł, robot kuchenny B. o wartości 150 zł, telewizor z video o wartości 300 zł, mikrofalówka o wartości 50 zł, moneta złota o wartości 100 zł i przyczepa turystyczna o wartości 200 zł. Wniosła o podział majątku poprzez przyznanie na jej własność spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, stołu i krzeseł, regału, kompletu talerzy, mebli kuchennych, garażu, samochodu N., nakładów na działkę, zaś pozostałe składniki na własność wnioskodawcy. Wniosła o ustalenie nierównych udziałów w majątku objętym wspólnością ustawową małżeńską w następujących częściach 0,25 wnioskodawcy i 0,75 uczestniczki. Wniosła o uwzględnienie przy wyliczeniu wysokości dopłaty w związku z podziałem majątku kwoty w ostatecznej wysokości 11.429,17 zł tytułem rozliczenia w niniejszym postępowaniu kosztów wspólnych zainteresowanych, które w całości ona poniosła. Jak również kwoty w ostatecznej wysokości 20.166,07 zł tytułem rozliczenia wartości wkładu mieszkaniowego, który został wniesiony przez uczestniczkę postępowania jako jej majątek odrębny na majątek wspólny. Domagała się rozliczenia kwoty 360 zł zasądzonej od wnioskodawcy na jej rzecz w wyroku rozwodowym, a której dotychczas nie uzyskała.

Ostatecznie zainteresowani zgodnie oświadczyli, że w skład majątku wspólnego wchodzi nieruchomości wykazane we wniosku oraz ruchomości:

- 1) lodówka o wartości 500,00 zł;
- 2) pralka o wartości 500,00 zł;
- 3) stół i krzesła o wartości 900,00 zł;
- 4) regał o wartości 500,00 zł;
- 5) komplet talerzy o wartości 600,00 zł;
- 6) meble kuchenne o wartości 500,00 zł;
- 7) samochód osobowy N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 4.000,00 zł;

- 8) samochód osobowy C. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 1.500,00 zł;
- 9) przyczepka samochodowa o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 500,00 zł;
- 10) nakłady na działce w ROD (...) o wartości 10.000,00 zł;
- 11) łódka o wartości 500,00 zł;
- 12) robot kuchenny B. o wartości 150,00 zł;
- 13) telewizor z video o wartości 200,00 zł;
- 14) mikrofalówka o wartości 50,00 zł;
- 15) przyczepa turystyczna o wartości 200,00 zł

Zainteresowani nie byli zgodni co do wartości nieruchomości wchodzących w skład ich majątku wspólnego.

Postanowieniem z dnia 27 października 2017 r. wydanym w sprawie o sygn. akt: I. Ns. 554/16 Sąd Rejonowy w Suwałkach:

- 1) oddalił wniosek uczestniczki postępowania T. W. o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym,
- 2) dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawcy H. W. (1) i uczestniczki postępowania T. W., w skład którego wchodzi:
  - a) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w S. przy ulicy (...) o powierzchni 60,21 m², dla którego w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...) o wartości 158.900,00 zł ;
  - b) prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w S. przy ulicy (...), obręb (...) S., Gmina M. S., województwo (...), o powierzchni 0,0019 ha oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka o numerze ewidencyjnym (...) wraz z prawem własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość – garażu, dla którego w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...) o wartości 25.810,00 zł;
  - c) prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w województwie (...), powiecie (...), gminie S., miejscowość G., jednostce ewidencyjnej (...) S., obręb (...) G., oznaczonej numerami geodezyjnymi (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...) o wartości 104.100,00 zł;
  - d) prawo własności nieruchomości rolnej położonej w województwie (...), powiecie (...), gminie J., miejscowość Ł., jednostce ewidencyjnej (...) J., obręb (...) Ł., oznaczonej numerem geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...) o wartości 34.700,00 zł;
  - e) lodówka o wartości 500,00 zł;
  - f) pralka o wartości 500,00 zł;
  - g) stół i krzesła o wartości 900,00 zł;
  - h) regał o wartości 500,00 zł;
  - i) komplet talerzy o wartości 600,00 zł;
  - j) meble kuchenne o wartości 500,00 zł;
  - k) samochód osobowy N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 4.000,00 zł;

- l) samochód osobowy C. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 1.500,00 zł;
- m) przyczepka samochodowa o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 500,00 zł;
- n) nakłady na działce w (...) (...) o wartości 10.000,00 zł;
- o) łódka o wartości 500,00 zł;
- p) robot kuchenny B. o wartości 150,00 zł;
- q) telewizor z video o wartości 200,00 zł;
- r) mikrofalówka o wartości 50,00 zł;
- s) przyczepa turystyczna o wartości 200,00 zł

w ten sposób, że składniki majątku opisane w punktach a,b, e – k, n przyznał na rzecz uczestniczki postępowania T. W., zaś składniki majątku opisane pod pozycją c, d, l, m, o-s przyznał na rzecz wnioskodawcy H. W. (1),

- 3) tytułem dopłaty zasądził od uczestniczki postępowania T. W. na rzecz H. W. (1) kwotę 30.155,00 zł płatną w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wypadku uchybienia powyższemu terminowi płatności,
- 4) wartość przedmiotu postępowania określił na kwotę 344.110,00 zł,
- 5) ustalił, że uczestniczka postępowania T. W. poniosła wydatki na nieruchomości wspólne w wysokości 7.286,42 zł i z tego tytułu zasądził na rzecz uczestniczki postępowania T. W. od wnioskodawcy H. W. (1) kwotę 3.643,21 zł płatną w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wypadku uchybienia powyższemu terminowi płatności,
- 6) ustalił, że uczestniczka postępowania T. W. poniosła nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości 20.000,00 zł i z tego tytułu zasądził na jej rzecz od wnioskodawcy H. W. (1) 10.000,00 zł płatną w terminie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wypadku uchybienia powyższemu terminowi płatności,
- 7) oddalił wniosek uczestniczki postępowania T. W. o rozliczenie kwoty 360,00 zł,
- 8) nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Suwałkach) tytułem brakujących kosztów sądowych od wnioskodawcy H. W. (1) i od uczestniczki postępowania T. W. kwoty po 1.712,61 zł,
- 9) orzekł, że zainteresowani ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Podstawą powyższego orzeczenia były następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu I instancji:

Wspólność majątkowa między zainteresowanymi powstała z chwilą zawarcia przez nich związku małżeńskiego, co miało miejsce w dniu 20.11.1982 roku. Wspólność ta ustała z dniem 26.02.2016 roku, kiedy to uprawomocnił się wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 25.01.2016 r. rozwiązujący przez rozwód małżeństwo H. W. (1) i T. W.. W trakcie trwania małżeństwa małżonkowie nie zawierali żadnych małżeńskich umów majątkowych.

Sąd Rejonowy zważył także, że nie istnieją przesłanki do ustalenia nierównych udziałów zainteresowanych w majątku wspólnym. Zdaniem Sądu, brak jest podstaw do przyjęcia, że wnioskodawca w sposób rażący lub uporczywy nie przyczyniał się do powstania majątku wspólnego stosownie do posiadanych sił i możliwości zarobkowych, o którym mowa w art. 43 kro. Podstawy do tak daleko idącego ustalenia nie dają wyjaśnienia uczestniczki postępowania ani zeznania świadków, które Sąd uznał za wiarygodne. Z zeznań siostry wnioskodawcy H. W. (2) wynika, iż w trakcie

małżeństwa podejmował on prace, przebywał za granicą w celach zarobkowych, zarobione pieniądze przeznaczał na rodzinę. Dziećmi również zajmowali się oboje. Zeznała, że faktycznie w okresach choroby mógł nie pracować. Natomiast wnioskodawca w swoich wyjaśnieniach podał, iż dopiero od lat 90 zarabiał mniej niż uczestniczka postępowania, a wcześniej to jego dochód był znacznie wyższy. Podał, że jego żona była sklepową i zarabiała jak to określił „na rajstopy”, a jego zarobki służyły utrzymaniu rodziny. Wobec powyższego Sąd Rejonowy uznał, iż wnioskodawca przyczyniał się do powstania majątku wspólnego. Ponadto niszczenie przedmiotów użytku domowego przez wnioskodawcę miało charakter incydentalny, nie były trwałe ani nie prowadziły de facto do trwonienia majątku wspólnego. Za wnioskiem uczestniczki nie może również przemawiać fakt znęcania się psychicznego i fizycznego nad nią potwierdzony wyrokiem Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 19.08.2013 r. w sprawie VII K 155/13.

Dalej, Sąd Rejonowy ustalił, że w skład majątku wspólnego zainteresowanych wchodzi:

- a. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w S. przy ulicy (...) o powierzchni 60,21 m², dla którego w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...);
- b. prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w S. przy ulicy (...), obręb (...) S., Gmina M. S., województwo (...), o powierzchni 0,0019 ha oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka o numerze ewidencyjnym (...) wraz z prawem własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość – garażu, dla którego w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...);
- c. prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w województwie (...), powiecie (...), gminie S., miejscowość G., jednostce ewidencyjnej (...) S., obręb (...) G., oznaczonej numerami geodezyjnymi (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...);
- d. prawo własności nieruchomości rolnej położonej w województwie (...), powiecie (...), gminie J., miejscowość Ł., jednostce ewidencyjnej (...) J., obręb (...) Ł., oznaczonej numerem geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...);
- e. lodówka o wartości 500,00 zł;
- f. pralka o wartości 500,00 zł;
- g. stół i krzesła o wartości 900,00 zł;
- h. regał o wartości 500,00 zł;
- i. komplet talerzy o wartości 600,00 zł;
- j. meble kuchenne o wartości 500,00 zł;
- k. samochód osobowy N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 4.000,00 zł;
- l. samochód osobowy C. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 1.500,00 zł;
- m. przyczepka samochodowa o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 500,00 zł;
- n. nakłady na działce w (...) (...) o wartości 10.000,00 zł;
- o. łódka o wartości 500,00 zł;
- p. robot kuchenny B. o wartości 150,00 zł;
- q. telewizor z video o wartości 200,00 zł;

- r. mikrofalówka o wartości 50,00 zł;
- s. przyczepa turystyczna o wartości 200,00 zł.

Zainteresowani w toku postępowania byli zgodni co do składu ich majątku wspólnego, jak również wartości ruchomości. Spór między nimi dotyczył wartości nieruchomości wchodzących w skład majątku wspólnego. Dlatego też Sąd w celu ustalenia wartości nieruchomości jako składników majątku objętych postępowaniem dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości K. T.. Na podstawie opinii biegłego sądowego K. T. i opinii uzupełniającej Sąd ustalił wartość nieruchomości:

- a. spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w S. przy ulicy (...) o powierzchni 60,21 m², dla którego w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...) na kwotę 158.900,00 zł;
- b. prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w S. przy ulicy (...), obręb (...) S., Gmina M. S., województwo (...), o powierzchni 0,0019 ha oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka o numerze ewidencyjnym (...) wraz z prawem własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość – garażu, dla którego w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...) na kwotę 25.810,00 zł;
- c. prawa własności nieruchomości gruntowej położonej w województwie (...), powiecie (...), gminie S., miejscowość G., jednostce ewidencyjnej (...) S., obręb (...) G., oznaczonej numerami geodezyjnymi (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...) na kwotę 104.100,00 zł;
- d. prawa własności nieruchomości rolnej położonej w województwie (...), powiecie (...), gminie J., miejscowość Ł., jednostce ewidencyjnej (...) J., obręb (...) Ł., oznaczonej numerem geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...) na kwotę 34.700,00 zł.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy ustalił skład i wartość majątku podlegającego podziałowi jak również łączną ich wartość na kwotę 344.110,00 zł. A zatem równowartość każdego z udziałów przysługujących małżonkom w tym majątku w wysokości 1/2 wyniosła 172.055,00 zł.

Dokonując podziału majątku wspólnego H. W. (1) i T. W. Sąd w pierwszej kolejności wziął pod uwagę generalnie zgodne stanowiska zainteresowanych w tym zakresie, aby nastąpił on poprzez podział w naturze oraz przyznanie na ich rzecz poszczególnych składników majątku wspólnego.

Uwzględniając zgłoszone w toku sprawy stanowiska zainteresowanych, Sąd Rejonowy ostatecznie przyznał na rzecz wnioskodawcy składniki majątku wspólnego w postaci: prawa własności nieruchomości gruntowej położonej w województwie (...), powiecie (...), gminie S., miejscowość G., jednostce ewidencyjnej (...) S., obręb (...) G., oznaczonej numerami geodezyjnymi (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...) o wartości 104.100,00 zł (lit.c); prawo własności nieruchomości rolnej położonej w województwie (...), powiecie (...), gminie J., miejscowość Ł., jednostce ewidencyjnej (...) J., obręb (...) Ł., oznaczonej numerem geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...) o wartości 34.700,00 zł (lit. d); samochód osobowy C. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 1.500,00 zł (lit. l), przyczepkę samochodową o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 500,00 zł (lit. m); łódka o wartości 500,00 zł (lit. o); robot kuchenny B. o wartości 150,00 zł (lit. p); telewizor z video o wartości 200,00 zł (lit.q); mikrofalówkę o wartości 50,00 zł (lit. r); przyczepę turystyczną o wartości 200,00 zł (lit. s). W tym stanie rzecz łączna wartość składników majątku przyznana w naturze wnioskodawcy H. W. (1) wyniosła 141.900,00 zł.

Jednocześnie na rzecz uczestniczki postępowania T. W. Sąd Rejonowy przyznał składniki majątku wspólnego w postaci: spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w S. przy ulicy (...) o powierzchni 60,21 m², dla którego w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...) o wartości 158.900,00 zł (lit. a); prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w S. przy ulicy (...), obręb (...) S., Gmina M. S., województwo (...), o powierzchni 0,0019 ha oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka o

numerze ewidencyjnym (...) wraz z prawem własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość – garażu, dla którego w Sądzie Rejonowym w Suwałkach urządzona jest księga wieczysta (...) o wartości 25.810,00 zł (lit. b); lodówkę o wartości 500,00 zł (lit. e) ; pralka o wartości 500,00 zł (lit. f); stół i krzesła o wartości 900,00 zł (lit. g); regał o wartości 500,00 zł (lit. h); komplet talerzy o wartości 600,00 zł (lit. i); meble kuchenne o wartości 500,00 zł (lit. j); samochód osobowy N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 4.000,00 zł (lit. k); nakłady na działce w ROD (...) o wartości 10.000,00 zł (lit. n). W tym stanie rzecz łączna wartość składników majątku przyznana w naturze uczestnicze postępowania T. W. wyniosła 202.210,00 zł.

W konsekwencji zastosowania fizycznego podziału majątku wspólnego udział wnioskodawcy H. W. (1) w wysokości 1/2 o równowartości 172.055,00 zł nie został w pełni zaspokojony w naturze, a jedynie do kwoty 141.900,00 zł, zatem w związku z tym przysługiwała mu dopłata od uczestniczki postępowania w kwocie 30.155,00 zł. W ocenie Sądu Rejonowego obowiązek bezzwłocznego uiszczenia przez uczestniczkę postępowania kwoty tytułem dopłaty na rzecz wnioskodawcy leży poza jej możliwościami finansowymi. Stąd też płatność tej kwoty Sąd Rejonowy odroczył na 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia końcowego. Okres ten, zdaniem Sądu Rejonowego, jest wystarczający do pozyskania środków niezbędnych na dopłatę. Jednocześnie ustalony sposób uiszczenia dopłaty, w ocenie Sądu, w sposób dostateczny uwzględnia też interes wnioskodawcy.

Sąd Rejonowy uznał także za zasadny wniosek uczestniczki postępowania o rozliczenie w postępowaniu o podział majątku jej nakładów i wydatków czynionych z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 20.166,07zł jako wkładu mieszkaniowego z jej księżeczki mieszkaniowej przeznaczzonego na majątek wspólny. Wnioskodawca nie kwestionował go co do zasady i przyznał, iż przed ślubem T. W. miała swoją księżeczkę mieszkaniową i wkład, który został wykorzystany przy zamianie mieszkania. Z akt członkowskich (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w S. nr (...) wynika, iż 14.05.1981r. T. O. (następnie W.) przydzielono lokal mieszkalny w S. przy ulicy (...). W 1981 r. miała ona wkład mieszkaniowy w wysokości 24.000 zł. Następnie T. W. w 1983r. złożyła wniosek o przydział większego mieszkania, mając zgromadzony wkład w wysokości 24.000 zł. W dniu 4.08.1986 r. T. W. (pozostająca w związku małżeńskim z H. W. (1)) otrzymała mieszkanie nr (...) w budynku nr (...) przy ulicy (...) w S.. Jako zaliczka został potraktowany jej wkład mieszkaniowy. W świetle powyższego Sąd Rejonowy uznał za udowodnione poczynienie nakładów przez uczestniczkę postępowania na majątek wspólny w postaci wkładu mieszkaniowego będącego formą zaliczki na wspólne mieszkanie małżonków W..

W ocenie Sądu Rejonowego miernik pozwalający – co do zasady – w sposób najbardziej wiarygodny oszacować początkową wartość wkładu, który uległ deprecjacji stanowi wysokość minimalnego miesięcznego wynagrodzenia. Nominalna wartość wkładu w 1981 r. wynosiła 24.000,00 zł. Kwota ta stanowiła 10-krotność ówczesnego minimalnego miesięcznego wynagrodzenia (24.000,00 : 2.400,00 zł). Na datę orzekania, tj. ustalania wartości wkładu mieszkaniowego – październik 2017 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 2.000,00 zł. Zwaloryzowana zatem wartość wkładu mieszkaniowego wynosi 20.000,00 zł (2.000,00 zł razy 10-krotność). W tych warunkach Sąd Rejonowy uznał, iż nakład uczestniczki postępowania na majątek wspólny wyniósł 20.000,00 zł i z tego tytułu zasądził od H. W. (1) na rzecz T. W. kwotę 10.000,00 zł.

Natomiast zgłaszany w toku postępowania przez wnioskodawcę wniosek o rozliczenie jego wkładu mieszkaniowego tj. poczynienia nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w ocenie Sądu Rejonowego nie został udowodniony. Z akt (...) w S. nie wynika, aby przy przydziale mieszkania T. W. w S. przy ulicy (...) wykorzystywany był inny wkład mieszkaniowy niż ten stanowiący jej majątek osobisty.

Sąd Rejonowy uznał z zasadny wniosek o rozliczenie wydatków czynionych przez nią na wspólne nieruchomości, jednak za okres od końca lutego 2016r. (data prawomocności wyroku rozwodowego) do dnia wyrokowania. W związku z tym za zasadne Sąd Rejonowy uznał wydatki poczynione przez uczestniczkę postępowania z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci kwoty: 6.345,00 zł (czynsz za mieszkanie położone w S.), kwotę 190,68 zł (za ubezpieczenie mieszkania), kwotę 310,96 zł (opłata za działkę), kwotę 144,78 zł (opłata z użytkowanie wieczyste nieruchomości), kwotę 156,00 zł (podatek od nieruchomości), kwotę 139,00 zł (podatek rolny za 2017r.). Łącznie wydatki te wyniosły 7.286,42 zł, z czego 1/2 to kwota 3.643,21 zł należna uczestnicze postępowania od wnioskodawcy.

W ocenie Sądu Rejonowego obowiązek bezzwłocznego uiszczenia przez wnioskodawcę kwot należnych uczestnicze postępowania z tytułu jej nakładów i wydatków leży poza jego możliwościami finansowymi. Stąd też płatność tych kwot, mając również na uwadze odroczenie uiszczenia dopłaty od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy, Sąd odroczył na 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia końcowego. W ocenie Sądu umożliwi to prawidłowe dokonanie rozliczeń pomiędzy zainteresowanymi, ewentualne pomniejszenie dopłaty należnej uczestnikowi postępowania.

Sąd Rejonowy oddalił jednak wniosek uczestniczki postępowania o rozliczenie kwoty 360,00 zł należnej jej od wnioskodawcy na podstawie wyroku rozwodowego. Przede wszystkim z treści wyroku Sądu Okręgowego z dnia 25.01.2016 r. wcale nie wynika, aby na rzecz T. W. zostały zasądzone jakiegokolwiek kwoty od wnioskodawcy. Ponadto nawet gdyby takie wynikały z wyroku rozwodowego to jednak stanowią one już majątek osobisty każdego z małżonków i nie podlegają rozliczeniu w sprawie o podział majątku wspólnego.

O kosztach sądowych Sąd Rejonowy orzekł w oparciu o treść art. 520 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego postanowienia w zakresie pkt 1, 2, 3 i 4 wniosła uczestniczka postępowania T. W., zarzucając:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego, tj. art. 43 § 2 k.r.o. i art. 567 § 1 k.p.c. oraz art. 233 k.p.c. poprzez uznanie, iż brak było podstaw do ustalenia nierównych udziałów w sytuacji gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwalał na wyciągnięcie wniosków, iż istniały ważne powody przemawiające za ustaleniem nierównych udziałów, a małżonkowie w istotnie różnym stopniu przyczyniali się do powstania majątku wspólnego, przy czym wnioskodawca trwoniał własne znacznie niższe dochody oraz niszczył składniki majątku dorobkowego (pkt 1 postanowienia),

2) błąd w ustaleniach faktycznych sprowadzający się do przyjęcia innych wartości niektórych ze składników majątkowych co do których strony przedstawiły zgodne stanowisko, a opinia biegłego z zakresu szacowania ruchomości nie była dopuszczana - co w konsekwencji prowadziło do ustalenia samodzielnie przez Sąd ich wartości - w oderwaniu od zgodnych stanowisk stron i tak: strony zgodnie ustaliły wartość składnika wymienionego w pkt 2 q) na kwotę 300 zł, a Sąd przyjął 200 zł. Wartość samochodu przyznanego wnioskodawcy należało przyjąć na kwotę 1.800 zł, na którą wyrażała zgodę uczestniczka, a Sąd przyjął kwotę 1.500 zł. Pralka i lodówka przyznane uczestnicze przedstawiają wartość „0” zatem należało pominąć te składniki majątkowe w rozliczeniu finansowym. Sąd także przyjął do rozliczenia stół i krzesła (pkt 2 g) kupione za kwotę 1.200 zł, otrzymaną jako zadośćuczynienie przez uczestniczkę i udokumentowane decyzją T. A., co stanowi jay majątek osobisty, a czemu wnioskodawca nie zaprzeczył (protokół rozprawy z 27.01.2017 r.), co winno skutkować wyłączeniem tegoż składnika majątkowego z podziału. Nadto Sąd pominął kwotę 7.000 zł w rozliczeniu mimo, że uczestniczka wskazywała na samodzielną decyzję wnioskodawcy w tym zakresie, co winno być potraktowane jako wyprowadzenie majątku i skutkować zasądzeniem połowy tej kwoty na rzecz uczestniczki oraz pominięcie w rozliczeniu nakładów poniesionych przez uczestniczkę postępowania na lokal mieszkalny stanowiący przedmiot podziału w zakresie faktur z 26.07.2017, 02.08.2017 r., 06.08.2016 r. i 09.10.2017 r. wskazanych w piśmie uczestniczki postępowania, tj. naruszenia art. 233 w zw. z art. 567 § 1 k.p.c., art. 622 k.p.c., art. 684 k.p.c. i art. 45 k.p.c.

Wskazując na powyższe apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym poprzez przyjęcie, iż uczestniczka przyczyniła się do powstania majątku wspólnego w 3/4, a wnioskodawca w 1/4 oraz rozliczenie uwzględniające również argumentację wskazaną w pkt 2 apelacji, tj. uwzględnienie w rozliczeniu innej wartości składnika majątkowego opisanego w pkt 2 q) oraz wyłączenie ze składu majątku wspólnego składnika opisanego w pkt g) i stosownym rozliczeniu pozostałych kwestii, tj. uwzględnienie wyprowadzonej kwoty 7.000 zł i nakładów z majątku osobistego na remont kuchni i okien. Tym samym korekcie winny ulec pkt 3 i 4 postanowienia.

W odpowiedzi na apelację, wnioskodawca wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestniczki postępowania zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Analizując niniejszą sprawę w kontekście podniesionych zarzutów przez uczestniczkę postępowania, a także dokonując oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji w zakresie ustalenia katalogu składników majątkowych wchodzących w skład majątku wspólnego zainteresowanych, ich wartości, jak też wnioski w zakresie przyjętego sposobu jego podziału. Niemniej jednak, zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy dokonał błędnej oceny prawnej w zakresie żądania uczestniczki postępowania ustalenia nierównych udziałów zainteresowanych w majątku wspólnym, co słusznie zarzucono w apelacji.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił wartość telewizora z video na kwotę 200 zł. Wbrew twierdzeniom apelacji, kwota ta została zaakceptowana przez uczestniczkę postępowania na rozprawie w dniu 13 października 2017 r., kiedy to oboje zainteresowani przystali na kwotę 200 zł, a nie – jak podnoszono w apelacji – 300 zł (od 01.08.08 do 01.08.36 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 13 października 2017 r.). Podobnie nie były uzasadnione zarzuty dotyczące wartości samochodu marki C. (...), gdzie apelująca domagała się ustalenia jego wartości na kwotę 1.800 zł. Przypomnieć jednak trzeba, że uczestniczka postępowania na rozprawie w dniu 6 marca 2017 r. przychyliła się do wniosku wnioskodawcy, aby wartość tego składnika majątkowego ustalić na kwotę 1.500 zł (od 00.28.29 do 01.08.36 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 06 marca 2017 r.). Nie sposób jest też przyjąć, aby Sąd Rejonowy ustalając wartość pralki i łódówki na kwotę 1.000 zł uczynił to w sposób dowolny. W tym także zakresie stanowisko zainteresowanych nie było sporne. Uczestniczka postępowania w odpowiedzi na wniosek o podział majątku przystała na propozycję wnioskodawcy na ustalenie wartości tych składników na łączną kwotę 1.000 zł i na dalszym etapie postępowania sądowego powyższego stanowiska nie zmieniała. Nie można też zaakceptować żądania apelującej, aby wyłączyć z podziału majątku stół i krzesła z tego powodu, że składniki te stanowią jej majątek osobisty, gdyż zostały kupione za uzyskane przez nią odszkodowanie w związku ze śmiercią córki zainteresowanych. Wnioskodawca wskazując te przedmioty we wniosku jako składniki majątku wspólnego, jak też podtrzymując to stanowisko w toku postępowania, kwestionował twierdzenia uczestniczki postępowania o przynależności tych rzeczy do jej majątku osobistego. Apelująca zaś wprawdzie wykazała, że otrzymała odszkodowania wypłacone przez ubezpieczyciela po śmierci córki na kwotę ponad 20.000 zł, jednak brak jest dowodu, aby właśnie te środki pieniężne zostały przeznaczone na zakup stołu i krzesel. Ponadto należy zwrócić uwagę, że początkowo uczestniczka postępowania nie kwestionowała, aby składniki te wchodziły do majątku wspólnego, określając ich wartość na kwotę 900 zł (vide: protokół rozprawy z dnia 6 marca 2017 r.).

Zdaniem Sądu Okręgowego, brak jest też podstaw, aby poniesione przez uczestniczkę postępowania wydatki na remont mieszkania rozliczyć według nominalnej ich wysokości określonej w fakturze nr (...) z dnia 21 października 2016 r. na kwotę 400,- zł (k. 181), w fakturze z dnia 06 sierpnia 2016 r. na kwotę 25,89 zł (k. 141), w fakturze z dnia 26 lipca 2016 r. na kwotę 168,09 zł (k. 139). Faktura z dnia 02 sierpnia 2016 r. (k. 140) jest fakturą korygującą opiewającą na zwrot na rzecz uczestniczki postępowania kwoty 23,99 zł, nie dowodzi więc ona żadnych poniesionych przez nią wydatków. Pozostałe faktury wprawdzie dowodzą, że uczestniczka postępowania poczyniła nakłady na naprawę okien z wymianą uszczelek, zakup spoiny i klinów do glazury oraz 8m² gresu na łączną kwotę 569,99 zł. Niemniej jednak apelująca nie udowodniła, że powyższe nakłady podnoszą wartość lokalu ani nie wykazano, jaka jest obecna wartość tych nakładów. Zauważyć bowiem trzeba, że nakłady w postępowaniu o podział majątku rozlicza się metodą rynkową, czyli należało wykazać, że wartość lokalu mieszkalnego z tymi nakładami jest wyższa niż lokalu w stanie, gdyby tych nakładów nie poczyniono, i o jaką kwotę. Takich dowodów w niniejszej sprawie jednak nie przedstawiono, a w szczególności na wyższą wartość lokalu z tymi nakładami nie wskazuje opinia biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości K. T.. Tym samym stanowisko Sądu Rejonowego odnośnie braku podstaw do rozliczenia tych nakładów było właściwe.

Nie były też trafne zarzuty apelacji dotyczące pominięcia, jako majątku wspólnego, środków pieniężnych w kwocie 7.000 zł, które według twierdzeń uczestniczki postępowania, zostały wyprowadzone z rachunku bankowego przez wnioskodawcę i spożytkowany wyłącznie na jego potrzeby.

Podział majątku wspólnego obejmuje składniki majątkowe, które były elementami majątku wspólnego w chwili ustania wspólności ustawowej i które istnieją w chwili dokonywania podziału, tj. wydania orzeczenia. Przy podziale majątku nie uwzględnia się natomiast tych wspólnych składników majątkowych, które w czasie trwania wspólności ustawowej lub po jej ustaniu zostały zużyte zgodnie z prawem (art. 36-40 k.r.o. i art. 42 k.r.o.). Jednakże wyjątkowo uwzględnia się w ramach rozliczeń, tj. rachunkowo, składniki majątkowe, które zostały bezprawnie zbyte, zniszczone, zużyte lub roztrwonione przez jednego z małżonków. W tym wypadku, przy podziale majątku wspólnego ich wartość podlega zaliczeniu na poczet udziału przypadającego drugiemu małżonkowi. Podkreślić należy, że okoliczności powyższe winny być wykazane przez małżonka, który takiego rozliczenia żąda (art. 6 k.c.). Winien on udowodnić, że doszło do bezprawnego rozporządzenia danymi składnikami majątkowymi przez współmałżonka bez jego zgody, a rozporządzenie nie było uzasadnione potrzebami rodziny lub usprawiedliwionymi potrzebami zbywey, bądź nastąpiło ze szkodą dla drugiego współuprawnionego. W razie usprawiedliwionego wyzbycia się, środki takie nie mogą być brane pod uwagę w postępowaniu o podział majątku dorobkowego. W wypadku wyzbycia się nieuzasadnionego i tym samym wyrządzenia drugiemu małżonkowi szkody, poszkodowanemu należy się odszkodowanie w wysokości połowy wartości środków wydatkowanych w sposób nieuzasadniony. Zużycie środków na potrzeby rodziny lub usprawiedliwione swoje utrzymanie wyłącza obowiązek ich rozliczenia.

W niniejszej sprawie apelująca przedstawiła historię rachunku bankowego wnioskodawcy za okres 12 lipca 2017 r. – 29 września 2017 r., z której wynika, że w dniu 12 lipca 2007 r. na rachunek bankowy wnioskodawcy wpłynęła kwota 7.000 zł. Do dnia 29 września 2007 r. z rachunku tego były wypłacane za pomocą karty bankomatowej różne kwoty (od 100 do 1.300 zł) oraz czynione były zakupy (m.in. paliwa, żywności), a także pokrywane z tych środków były prowizje i opłaty bankowe, co skutkowało rozdysponowaniem niemal całości wpłaconej w dniu 12 lipca 2007 r. kwoty. Zwrócić należy jednak uwagę, że z historii rachunku bankowego nie wynika, aby to wnioskodawca posługiwał się tą kartą bankomatową, ponadto – nawet przy założeniu, że kartą posługiwał się wnioskodawca – skarżąca nie wskazała nawet, które konkretnie wypłaty bankomatowe czy zakupy nie nastąpiły na potrzeby rodziny lub nie były usprawiedliwione utrzymaniem wnioskodawcy. Twierdzenie więc, że kwota 7.000 zł została bezprawnie wyprowadzona z majątku wspólnego przez wnioskodawcę nie znalazło uzasadnienia w przytaczanych okolicznościach faktycznych, ani też nie zostało wykazane.

W ocenie Sądu Okręgowego, słuszny zaś był zarzut apelacji zmierzający do podważenia stanowiska Sądu Rejonowego, że udziały zainteresowanych w majątku wspólnym są równe.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 43 k.r.o., z zasady oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym (§ 1), jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku (§ 2 zd. pierwsze), a przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym (§ 3). Warunkiem ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym jest łączne spełnienie dwóch przesłanek: po pierwsze, za ustaleniem takim przemawiać musi istnienie ważnych powodów, po drugie zaś, przyczynienie się małżonków do powstania majątku wspólnego jest różnego stopnia. Przy ocenie „ważnych powodów” w rozumieniu art. 43 § 2 k.r.o., należy mieć na względzie całokształt postępowania małżonków w czasie trwania wspólności majątkowej w zakresie wykonywania ciążących na nich obowiązków względem rodziny, którą przez swój związek założyli (post. SN z dnia 05 października 1974 r., III CRN 190/74, Lex nr 7598). O ile ważne powody w rozumieniu art. 52 k.r.o. mają charakter majątkowy, o tyle na gruncie art. 43 § 2 k.r.o. okoliczności natury majątkowej mieszczą się w przesłance niejednakowego przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego, ważnymi powodami są zaś względny natury etycznej, które sprawiają, że w danych okolicznościach równość udziałów małżonków w majątku wspólnym wyraźnie kolidowałaby z zasadami współżycia społecznego (por. St. Piątkowski, System prawa rodzinnego

i opiekuńczego, praca zbiorowa, Ossolineum 1985, s. 490). Przyczynienie się małżonków do powstania majątku wspólnego stanowią nie tylko działania prowadzące bezpośrednio do powiększenia substancji tego majątku, ale całokształt starań o założoną przez zawarcie związku rodzinę i zaspokojenie jej potrzeb. O stopniu tego przyczynienia się nie decyduje wyłącznie wysokość zarobków i innych dochodów osiągniętych przez małżonków wykorzystanych na zaspokojenie potrzeb rodziny. Dla jego określenia ma znaczenie, czy posiadanymi zasobami małżonkowie gospodarują racjonalnie, a w szczególności, czy lekkomyślnie ich nie trwonią („Kodeks rodzinny i opiekuńczy z komentarzem” pod red. Kazimierza Piaseckiego, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2002, str. 235). Zakres obowiązków obojga małżonków wyznacza zaś art. 27 k.r.o. wskazując, że są oni obowiązani przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny stosownie do swych sił i swych możliwości zarobkowych i majątkowych.

Zdaniem Sądu Okręgowego, uczestniczka postępowania sprostowała ciężarowi wykazania istnienia przesłanek warunkujących ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym.

W okolicznościach niniejszej sprawy uczestniczka postępowania wykazała, że wnioskodawca był uzależniony od alkoholu, które trwało wiele lat. Począwszy już od 1993 r. odnotowywane były zdarzenia, w czasie których wnioskodawca był nietrzeźwy i kilkakrotnie przebywał w izbie wytrzeźwień (pismo Izby Wytrzeźwień w S. – k. 10 w aktach sprawy o sygn. III. RNs. 343/09). Przeciwno wnioskodawcy już w 2004 r. prowadzone było postępowanie o podjęcie leczenia odwykowego i wnioski ten został uwzględniony. W czasie trwania tego obowiązku wnioskodawca nie poddał się leczeniu, gdyż wyjechał za granicę (opinia biegłych w sprawie sygn. akt: III. RNs. 343/09 Sądu Rejonowego w Suwałkach – k. 45-47). Następnie postanowieniem z dnia 05 października 2009 r. Sąd Rejonowy w Suwałkach ponownie zobowiązał wnioskodawcę do leczenia odwykowego (postanowienie – k. 90 akt sygn. III. RNs. 343/09 Sądu Rejonowego w Suwałkach). Wydając tak określone orzeczenie Sąd ten kierował się m. in. opinią specjalistyczną, w której przyznano, że wnioskodawca jest uzależniony od alkoholu. Z pewnością, tego rodzaju uzależnienie powodowało trwonienie majątku dorobkowego na alkohol. Oczywistym jest też, że osoba mająca problem alkoholowy ma trudności z utrzymaniem pracy zawodowej. W przypadku wnioskodawcy tak też i było, albowiem z jego deklaracji podatkowych (k. 165) wynika, że osiągał znacznie niższe dochody w porównaniu do uczestniczki postępowania (k. 60-98). Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, w ocenie Sądu Okręgowego, pozwala na jednoznaczne ustalenie, iż nakład pracy wnioskodawcy w utrzymanie i pomnażanie majątku oraz utrzymanie rodziny w porównaniu do nakładu pracy uczestniczki postępowania był znacznie mniejszy.

Należy mieć również na względzie fakt, że na podstawie art. 11 k.p.c. sądy cywilne są związane prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 19 sierpnia 2013 r., sygn. akt: VII K 155/13 (k. 99). Wedle tego przepisu sąd w postępowaniu cywilnym jest związany ustaleniami sądu karnego co do faktów, które stanowiły znamiona przypisanego sprawcy przestępstwa. Związanie dotyczy ustalonych w sentencji wyroku znamion przestępstwa, a także okoliczności jego popełnienia dotyczących czasu i miejsca to jest elementów stanu faktycznego przestępstwa (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2005 r., sygn. akt III CK 642/04). W związku z powyższym w niniejszej sprawie sąd był związany ustaleniami tegoż Sądu, że wnioskodawca co najmniej od 2004 r. w kilkuletnich okresach znęcał się fizycznie i psychicznie nad uczestniczką postępowania i za te czyny został skazany na karę pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszona na okres próby i na ten czas oddano go pod dozór kuratora. Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy w istocie pominął sposób funkcjonowania wnioskodawcy w rodzinie i stopień jego przyczynienia się w powiększenie majątku. Zachowanie wnioskodawcy w sposób istotny godziło w zasady współżycia społecznego i destrukcyjnie wpływało na rodzinę. Tym samym wniosek o ustalenie nierównych udziałów zainteresowanych co do zasady był usprawiedliwiony. Skoro zostały spełnione przesłanki ustalenia nierównych udziałów, istniała podstawa do zastosowania w przedmiotowej sprawie art. 43 § 2 k.r.o.

Biorąc jednak pod uwagę argumentację, że większość majątku dorobkowego została zgromadzona jeszcze w latach 90-tych, albowiem lokal mieszkalny został nabyty w 1981 r., nieruchomość zabudowana garażem w 1992 r., nieruchomość położona w G. w 1997 r., a nieruchomość położona w Ł. w 2003 r. (odpisy z ksiąg wieczystych – k. 6-18) to żądanie apelującej ustalenia udziałów w proporcji $\frac{3}{4}$ na rzecz uczestniczki postępowania i $\frac{1}{4}$ na rzecz wnioskodawcy, zdaniem Sądu Okręgowego, byłoby niesprawiedliwe. Dlatego też Sąd Okręgowy przyjął, że wszystkim tym kryteriom

odpowiadającym przepisom kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, tzn. stopień przyczynienia się i ważnym powodom w ustaleniu nierównych udziałów odpowiadały udziałom w wysokości $\frac{3}{5}$ na rzecz uczestniczki postępowania i $\frac{2}{5}$ na rzecz wnioskodawcy.

Biorąc pod uwagę powyższe, na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., należało zmienić zaskarżone postanowienie w zakresie wniosku o ustalenie nierównych udziałów i – w konsekwencji – także w zakresie wysokości dopłaty należnej uczestniczce postępowania od wnioskodawcy tytułem wyrównania udziałów.

Wysokość dopłaty wyliczono poprzez ustalenie wartości udziałów zainteresowanych na kwoty 137.644 zł w przypadku wnioskodawcy (tj. $344.110 \text{ zł} \times \frac{2}{5}$) oraz 206.466 zł na rzecz uczestniczki postępowania (tj. $344.110 \text{ zł} \times \frac{3}{5}$). Skoro wnioskodawca otrzymał składniki majątkowe o wartości wyższej ponad przypadający mu udział, tj. 141.900 zł, to należna uczestniczce postępowania dopłata wynosi 4.256 zł (tj. $141.900 \text{ zł} - 137.644 \text{ zł} = 4.256 \text{ zł}$). Wysokość dopłaty oraz W. uczestniczce postępowania świadczeń z tytułu zwrotu nakładów i wydatków (o czym niżej), przemawiała za pozostawieniem ustalonego przez Sąd Rejonowy odroczonego na 6 miesięcy terminu płatności.

Konsekwencją nierównych udziałów był też modyfikacja rozstrzygnięć w zakresie zwrotu nakładów i wydatków, które zgodnie z zasadą integralności orzeczenia działowego wobec zaskarżenia orzeczenia co do wysokości udziałów, także nie stały się prawomocne. Skoro udział wnioskodawcy w majątku wspólnym to $\frac{2}{5}$, to tylko taka część nakładów i wydatków na ten majątek go obciążała. Zasądzone od niego na rzecz uczestniczki postępowania z tytułu ich zwrotu świadczenia pomniejszyły należało do kwot odpowiadającym tej części odpowiednio 2.914,57 zł ($\frac{2}{5} \times 7.286,42 \text{ zł}$, tj. całości wydatków) i 8.000 zł ($\frac{2}{5} \times 20.000 \text{ zł}$, tj. wartości całości jej nakładu).

W pozostałym zakresie, apelację uczestniczki postępowania na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. należało oddalić. O kosztach postępowania przed Sądem Okręgowym orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

SSO Alicja Wiśniewska SSO Małgorzata Szostak - Szydłowska SSO Aneta Ineza Sztukowska